

Hendrik Gommer (59) heeft een mateloze fascinatie voor hunebedden. Hij heeft er al duizenden bezocht, door heel Europa. Per land schrijft Gommer een hunebeddenreisgids, die hij zelf uitgeeft. Het is al een flinke stapel, de teller staat inmiddels op 17.

Blij van hunebedden

✍ SARA PLAT

📷 JÖRGEN CARIS

🌐 WWW.HUNEBED.EU

Gommer maakt de reizen samen met zijn vrouw in een zelf verbouwde rode camperbus, met daarop levensgrote afbeeldingen van hunebedden geplakt. 'Dat vond ik mooi, maar het is ook leuk: we hebben daardoor veel aanspraak. In Drenthe staan de locaties netjes aangegeven, in de rest van Europa is dat heel anders. Het is elke keer weer zo'n leuke zoektocht, vaak weten we alleen de coördinaten. Het is bijna een soort geo-caching. Ik verzamel ze niet, heb ook geen kaart met vlaggetjes in de kamer hangen, maar ik wil ze wel graag allemaal zien en onderzoeken. De verschillende soorten en de verspreiding daarvan zien, verbanden leggen, hun oorsprong achterhalen.'

Gommer is bioloog (RUG), godsdienstwetenschapper (VU) en gepromoveerd jurist (Universiteit van Tilburg). Hij komt uit een domineesgezin, maar op zijn zestiende kwam er twijfel. Hij ging biologie studeren. Na zijn vaders overlijden dook hij alsnog in de godsdienstwetenschappen. 'Ik raakte tijdens die studie overtuigd dat godsdienst vooral een manier is voor mensen om met dreiging om te gaan en met het feit dat het leven eindig is. Mensen creëren steeds een nieuwe illusie om het leven aan te kunnen. Nu heb ik geen geloof meer dat er leven na dit leven is. Als dat er wel is, dan heb ik daar toch geen invloed op. Dat geeft een rust.'

In hunebedden komen veel van zijn wetenschappelijke interesses samen. 'De hunebedden in Drenthe zijn van rond 3300 voor Christus, ouder dan de piramides. Als je meer weet over de hunebedden, dan weet

je ook meer over hoe mensen leefden, wat belangrijk voor ze was, volgens welke regels ze leefden. We denken dat hunebedden te maken hebben met voorouderreligie. Er werden mensen in begraven, die wellicht om raad werden gevraagd.'

Na jarenlang onder tijdelijke contracten te hebben gewerkt bij verschillende universiteiten, hoorde Gommer in 2015 dat hij wederom geen vast dienstverband zou krijgen. Hij raakte overspannen. 'Het was zo'n desillusie. Na ieder tijdelijk contract moet je weer van voren af aan beginnen. Alle geestdrift en creativiteit waren verdwenen, ik heb maanden apathisch rondgelopen. Mijn vrouw zei toen: je moet iets doen met hunebedden. Daar word je altijd blij van.' Dat werd het startpunt van zijn Europese hunebedonderzoek, en van het herstel. 'Het was bijna therapeutisch. Er is een leven na de academische wereld. Ik heb nu zoveel meer vrijheid, inspiratie, mogelijkheden. Soms moet je door een diep dal om het licht te zien.'

Toen door de coronapandemie de grenzen dicht gingen, moest Gommer stoppen met de hunebedreizen. Hij kwam op het idee zelf een hunebed te bouwen, om zo nog meer inzicht te krijgen in wat mensen moeten hebben gedaan en gedacht bij de bouw van

de stenenstapels. 'Een megalomaan plan, maar de kinderen zijn het huis uit, en onze tuin is groot genoeg!' Een stenenhandelaar in Lunteren had 24 grote stenen uit Denemarken liggen. 'Daarmee ben ik gaan schetsen, dat was leerzaam. Vroeger deden ze dat denk ik ook zo: kijken wat er voorhanden is in de omgeving, daarmee een plan maken en dan bouwen.'

De inspiratie was een lers *passage grave* hunebed: een begroeide heuvel met een gang naar een centrale kamer met drie nissen. Gommer heeft eerst geprobeerd de stenen met de boomstam-techniek te verplaatsen. Dat lukte niet. Vervolgens huurde hij een shovel en stapelde de stenen tot een skelet. De aarde en kleine stenen voegde hij met de hand toe. Toen het hunebed af was, voelde hij zich voldaan. Hij kijkt er elke dag op uit vanuit zijn huis. 'Ik kan me voorstellen dat dat voor de mensen vroeger in die nederzettingen ook een geruststellend gezicht was. Daar wonen de voorouders, daar ga ik ook heen.' Wil Gommer er zelf ook begraven worden? 'Nee, met die intentie heb ik het hunebed ook niet gebouwd. Maar de eeuwigheidswaarde van wat ik heb gebouwd doet me wel wat. Ik kan niet ontkennen dat ik, na een leven lang verhuizen, wel tegen mijn vrouw heb gezegd: het wordt lastig om nu nog te verkassen.'

